

[Indenrigsministeren.]

at gennemføre rimelige grænsereguleringer mellem sognekommuner, dels at bane vejen for sammenlægning af en mindre købstadkommune og de omkringliggende sognekommuner.

Den befolkningsmæssige og erhvervs-mæssige udvikling har mange steder gjort de nuværende kommunegrænser mindre hensigtsmæssige, og det forekommer naturligt i forbindelse med en almindelig ændring af den kommunale inddeling at søge sådanne uhen-sigtsmæssige grænser reguleret, men den gældende bestemmelse i lovens § 51 har undertiden vanskeliggjort en sådan grænse-regulering.

Medens en sammenlægning af hele sognekommuner i henhold til lovens § 52 kun kræver tilslutning fra de respektive sogne-råd, fordrer en regulering af grænsen mellem to eller flere kommuner efter lovens § 51 afstemning blandt de kommunale vælgere — ikke alene i den kommune, som det er tanken at dele, men også i den eller de kom-muner, som de enkelte dele skal lægges sammen med. Selv en mindre grænseregulering i forbindelse med en kommunesam-menlægning kan således medføre, at en egentlig afstemning skal gennemføres i kommuner — måske et betydeligt antal kommuner — hvor sognerådene f. eks. efter afholdte beboermøder ellers har indtryk af at befolkningen står bag ønsket om sam-menlægningen. For ikke at ulejlige beboerne med det relativt mindre problem, som grænsereguleringen betyder, er man i en del tilfælde vejet tilbage for en hensigtsmæssig regulering af grænsen samtidig med kom-munesammenlægningen.

Det forekommer derfor rigtigt at søge lovens § 51 gjort smidigere, og forslaget går ud på at begrænse afstemningen til det om-råde, der skal ændre kommunalt tilhørsfor-hold. Ved opretholdelsen af kravet om, at nyordningen skal godkendes af amtsrådet med $\frac{2}{3}$ af medlemstallet og i det hele til-trædes af indenrigsministeren, skulle der være tilstrækkelig garanti for, at loven kun bliver anvendt til gennemførelse af hen-sigtsmæssige grænsereguleringer.

Efterhånden som drøftelserne om kom-munesammenlægning tager til i de enkelte amter, er det naturligt, at spørgsmålet om sammenlægning på tværs af købstad-

grænserne melder sig i områder, hvor køb-stadbyen er det naturligt befolkningsmæs-sige og erhvervs-mæssige centrum. Efter den nugældende landkommunallov er der kun mulighed for at sammenlægge sogne-kommuner og købstæder ved en egentlig indlemmelse af sognekommunerne i køb-staden, men en sådan indlemmelse har-monerer dårligt med planerne om etablering af nye amtskommuner, der omfatter såvel sognekommuner som købstæder. I de til-fælde, hvor en mindre købstadkommune indgår i sammenlægningsplanerne, og hvor der ofte er tale om, at amtskommunen varetager eller administrerer sygehus- og sund-hedsopgaverne også for købstadens område, ville det være mere rimeligt, om den sam-menlagte kommune blev knyttet til amts-kommunen som sognekommune, men det har hidtil ikke været muligt at opnå enig-hed mellem kommunerne om en sammen-lægning med ren sognekommunal status.

Fra købstadkommunens side er der lagt megen vægt på at bevare den særlige sty-relsesmæssige og tilsynsmæssige stilling, som købstæderne i dag indtager, og spørgs-målet om etablering af en kommune med særlig status — nogenlunde svarende til den, Marstal handelsplads i dag indtager — er derfor naturligt bragt på bane. Marstal kommune indtager i kommunal henseende en mellemstilling mellem en købstadkom-mune og en sognekommune, idet kommunen i økonomisk henseende hører under amts-kommunen, men i styrelsmæssig og til-synsmæssig henseende nærmest er sidestillet med købstæderne. Tanken om en kom-munesammenlægning på sådanne vilkår har opnået principiel tilslutning hos såvel de mindre købstæder og sognekommuner, der i øjeblikket forhandler om sammelægning, som hos de kommunale organisationer, der har bistået med forhandlingerne.

Adgangen til at opnå Marstalstatus er kun tænkt som en kompromisløsning ved sammenlægning af kommuner med for-skellig kommunalretlig stilling, og det er udtrykkeligt i bemærkningerne til lovforslaget fremhævet, at den særlige stilling, som disse kommuner kan komme til at indtage, kun skal gælde i overgangsperioden, indtil en kommunalreform i sin helhed kan gennemføres, og ikke på nogen måde skal foregribe den endelige kommunalreform.